

Ministerul Educației, Culturii
și Cercetării al Republicii Moldova

ORDIN

22.08.18 nr. 1249

mun. Chișinău

Cu privire la aprobarea *Instrucțiunii privind managementul temelor pentru acasă, în învățământul primar, gimnazial și liceal*

În temeiul art. 18 și 140 din Codului educației al Republicii Moldova nr. 152 din 17 iulie 2014, în vederea eficientizării și creșterii calității procesului educațional din perspectiva centrării pe necesitățile de formare ale elevului,

ORDON:

1. A aproba *Instrucțiunea privind managementul temelor pentru acasă în învățământul primar, gimnazial și liceal (Anexă).*
2. Direcția Învățământ general (dl V. Crudu, șef):
 - 2.1. va aduce la cunoștință prezentul ordin Organelor locale de specialitate în domeniul învățământului;
 - 2.2. va organiza sesiuni de informare privind cadrul de punere în aplicare a documentului aprobat;
 - 2.3. va oferi suport metodologic prin conținutul Reperelor metodologice de organizare a procesului educațional în anul școlar 2018 -2019;
 - 2.4. va monitoriza procesul de punere în aplicare a documentului aprobat în învățământul general;
 - 2.5. va prezenta conducerii ministerului un raport de monitorizare a punerii în aplicare a documentului aprobat până la 15 martie 2019.
3. Organele locale de specialitate în domeniul învățământului:
 - 3.1. vor aduce la cunoștință prezentul ordin instituțiilor de învățământ din subordine;

- 3.2. vor aplica chestionarele pentru elevi, părinți și cadre didactice (conform anexelor la *Instrucțiunea privind managementul temelor pentru acasă în învățământul primar, gimnazial și liceal*) până la data 31 ianuarie 2018;
- 3.3. vor prezenta ministerului raportul de monitorizare a punerii în aplicare a documentului, urmare a procesării chestionarelor, și vor face propuneri pe marginea documentului până la data de 15 februarie 2019.
4. Instrucțiunea privind reglementarea managementului temelor pentru acasă, în învățământul primar, gimnazial și liceal se pune în aplicare începând cu 03 septembrie 2018.
5. Responsabilă de punerea în aplicare a prezentului ordin se desemnează Direcția Învățământ general (dl V. Crudu, șef).
6. Controlul executării prezentului ordin se pune în sarcina Secretarului de Stat, dna Angela Cutasevici.

Ministru

Monica BABUC

Ex. Natalia Grîu,
tel. 022 23 46 23

Instrucțiune
privind managementul temelor pentru acasă
în învățământul primar, gimnazial și liceal

DISPOZIȚII GENERALE

Instrucțiunea privind reglementarea managementului temelor pentru acasă în învățământul primar, gimnazial și liceal (în continuare – Instrucțiune) este elaborată în baza:

- prevederilor art. 18, alin. 3) din Codul educației nr. 152 din 17.07.2014, în temeiul Hotărârii Guvernului nr. 691 din 30.08.2017 *cu privire la organizarea și funcționarea Ministerului Educației, Culturii și Cercetării;*
- prevederilor Regulamentului-tip de organizare și funcționare a instituțiilor de învățământ primar și secundar, ciclul I și II (aprobat prin ordinul ME nr. 235 din 25.03.2016, cap. I, pct. 21).

Prezenta Instrucțiune stabilește aspectele privind temele pentru acasă:

- rolul temelor pentru acasă în realizarea finalităților educaționale;
- recomandări metodologice privind managementul temelor pentru acasă;
- timpul estimativ alocat efectuării acestora de către elevi;
- specificul temelor pentru acasă.

Instrucțiunea stabilește managementul temelor pentru acasă pentru fiecare treaptă de școlaritate și pentru fiecare arie curriculară.

Din punct de vedere axiologic, la baza prezentei Instrucțiuni stau următoarele principii:

- principiul centrării pe nevoile, interesele și capacitățile în evoluție ale elevului;
- principiul corelării timpului efectiv din clasă cu cel al temelor pentru acasă;
- principiul respectării opiniei elevului în procesul decizional;
- principiul respectării particularităților de vârstă ale elevului;
- principiul individualizării și diferențierii învățării;
- principiul accesibilității și utilității temelor pentru acasă.

Din perspectivă pedagogică, tema pentru acasă trebuie privită din două perspective complexe:

- perspectiva tradițională: activitate de automatizare a unor achiziții cognitive strict necesare lecției/ lecțiilor ulterioare, pentru însușirea unor conținuturi;
- perspectiva modernă: activitate ce corespunde etapei finale în cadrul ERRE; cu funcție de deschidere spre domeniile vieții, realizând legătura cu cele învățate la lecție.

SECȚIUNEA I

ROLUL TEMELOR PENTRU ACASĂ

1. În învățământul primar, gimnazial și liceal temele pentru acasă au misiunea de a consolida conținuturile didactice studiate la lecție, contribuind la formarea competențelor-cheie ale elevului.
2. Temele pentru acasă și explicarea lor fac parte integrantă din lecție, contribuie la realizarea obiectivelor acesteia.
3. Rolul efectuării temelor pentru acasă rezidă în consolidarea rezultatelor învățării, dezvoltarea abilităților de organizare a timpului de învățare și obținerea unor efecte durabile ale învățării în traseul formării personale a elevului.
4. Temele pentru acasă contribuie la consolidarea imaginii de sine a elevului, la stimularea motivației, curiozității și responsabilității elevului, dezvoltându-i încrederea în forțele proprii și manifestarea inițiativei în realizarea sarcinilor.
5. Temele pentru acasă au rolul de a forma deprinderile de lucru de sine stătător ale elevului, precum și de a-l pregăti pentru evaluările finale la discipline.
6. Temele pentru acasă sunt orientate spre explorarea zonelor de interes ale elevilor, conform principiilor școlii prietenoase copilului
7. Temele pentru acasă au menirea de a consolida parteneriatului școală-familie, școală-comunitate prin respectarea principiului de șanse egale, creșterea încrederii familiei în școală, motivarea elevului pentru autodezvoltare și implicare în activități de voluntariat.

SECȚIUNEA II

MANAGEMENTUL TEMELOR PENTRU ACASĂ

8. Temele pentru acasă sunt proiectate în corespundere cu cerințele curriculare la disciplinele școlare.
9. Temele pentru acasă sunt fixate în catalogul școlar la rubrica *Sarcini de învățare* de către cadrul didactic, indicându-se exact sarcina și volumul ei. În cazul în care nu sunt date teme pentru acasă, rubrica rămâne necompletată.
10. Pentru managementul timpului temei pentru acasă, profesorul cuantifică durata estimativă a timpului mediu necesar realizării sarcinii, fixându-l în proiectul unității de învățare sau cel al lecției, prin corelarea cu volumul de timp estimativ care revine disciplinei, conform Anexelor 1 și 2.

11. Volumul temelor pentru acasă pentru fiecare disciplină școlară, nu trebuie să depășească, de regulă, 1/3 din volumul sarcinilor realizate în clasă, pe parcursul lecției.
12. Specificul temelor pentru acasă, pe parcursul unității de învățare, este centrat pe sarcini de aplicare și analiză. La sfârșitul unității de învățare și înaintea probelor de evaluare sumative, se vor propune teme pentru acasă cu caracter de sinteză și integrare.
13. În perioada de vacanță, după probele de evaluare sumativă, în zilele de activități transdisciplinare, nu se vor da teme pentru acasă.
14. Nu se admite utilizarea temelor pentru acasă ca instrument de pedeapsă: teme cu volum mare și grad înalt de complexitate, exerciții repetitive, teme necunoscute și neexersate în clasă.
15. Temele pentru acasă se vor da doar în baza conținuturilor care au fost studiate la clasă și nu implică studiu individual suplimentar din partea elevului. Cadrul didactic asigură explicarea sarcinii de realizat și modalitatea de evaluare a acesteia.
16. Se recomandă ca temele să aibă un caracter praxiologic, respectându-se preferințele și interesele elevilor.
17. Se va face diferențiere între teme zilnice și teme cu termen lung de realizare (săptămânal, bilunar, lunar, semestrial). Temele cu termen lung de realizare vor fi înscrise la rubrica *Sarcini de învățare* de către cadrul didactic, indicându-se și perioada de realizare.
18. Temele pentru acasă se adaptează conform particularităților de vârstă ale elevilor nu doar în privința timpului alocat, ci și a nivelului de înțelegere a elevului și gradului de dificultate al temei.
19. Cadrul didactic verifică sistematic realizarea temelor pentru acasă de către elevi și îi încurajează prin oferirea feed-back-ului constructiv/ pozitiv cu accent permanent pe proces, soluții și nu pe rezultat și consecințe.
20. Se evaluează prin notă temele constituite din sarcini complexe, de lungă durată (proiecte, lucrări practice/ de investigație etc.).
21. Evaluarea temei pentru acasă se va realiza, de regulă, la fiecare lecție, aproximativ timp de 10 minute.
22. În procesul evaluării temelor pentru acasă se recomandă aplicarea unor tehnici de lucru în perechi sau în grupuri mici, încurajarea elevilor să se autoevalueze și evalueze reciproc, aplicându-se, la necesitate, exerciții de recuperare.
23. Evaluarea temelor pentru acasă se va face în raport cu propriul progres al elevului, cu accent doar pe reușite, cu respect și apreciere pentru potențialul acestuia.
24. Nu se vor acorda note insuficiente, dacă elevul nu a realizat corect sau integral tema pentru acasă.
25. Cadrul didactic propune, în calitate de temă pentru acasă, exerciții din manualul școlar aprobat de minister sau creează sarcini de sine stătător.
26. Se interzice impunerea elevului de a realiza teme pentru acasă din suporturi didactice de alternativă, dacă elevul nu are acces gratuit la aceste surse.

27. Sarcinile pentru acasă sunt individualizate și diferențiate conform particularităților de vârstă, stilului de învățare al elevului, competențelor și potențialului propriu.
28. Temele pentru acasă trebuie să fie creative, să nu cauzeze pierderea interesului elevilor față de învățare, oboseala fizică și emoțională, reducerea timpului destinat unor activități recreative, alimentației, unor activități familiale sau comunitare, inclusiv timpului destinat pentru somn.
29. Cadrele didactice și specialiștii psihologi, psihopedagogi, identifică și recomandă elevilor modalitățile care permit determinarea perioadei optime a zilei, a pauzelor și strategiilor de concentrare a atenției.
30. Cadrele didactice argumentează necesitatea sarcinilor pentru acasă și motivează elevii pentru învățare, pentru colaborarea cu semenii și cu adulții.
31. Cadrele didactice și părinții ajută elevii să înțeleagă că temele pentru acasă sunt unul dintre mijloacele care favorizează dezvoltarea elevului.

Temele pentru acasă în contextul incluziunii

32. Temele pentru acasă pentru elevii cu cerințe educaționale speciale (CES) sunt stabilite în funcție de nivelul actual de dezvoltare și pregătire a elevului și de obiectivele proxime de învățare și dezvoltare, stipulate în Planul educațional individualizat (PEI).
33. Forma de efectuare a temelor pentru acasă (orală și/ sau scrisă) este determinată în raport cu curriculumul școlar, în raport cu dizabilitatea copilului (în mod special în cazul copiilor cu dizabilități senzoriale) și zona actuală de învățare și dezvoltare a acestuia.
34. Gradul de complexitate și dificultate a temelor pentru acasă este delimitat în raport cu curricula la disciplinele de studiu pentru anul de studiu fixată în PEI: curriculum general (CG), curriculum general cu adaptări curriculare (CGA), curriculum modificat (CM), în conformitate cu decizia Echipii PEI.
35. Timpul alocat temelor pentru acasă este estimat de membrii echipei PEI în raport cu gradul de înțelegere, ritmul de activitate, stilul de învățare, nivelul de concentrare a atenției, capacitatea de muncă a elevului cu CES și nu trebuie să depășească timpul reglementat pentru ceilalți elevi.
36. Locul și modalitatea de efectuare a temelor (cu sau fără sprijin) este determinată de Echipa PEI.
37. Se recomandă efectuarea temelor pentru acasă după masa de prânz și o pauză de recreere prin activități fizice, ludice, cu caracter distractiv și/sau gospodăresc, cu utilizarea pauzelor intermediare, cu specific și durată individuală, la recomandarea specialistului psihopedagog, psiholog.

SECȚIUNEA III

TIMPUL ALOCAT EFECTUĂRII TEMELOR PENTRU ACASĂ

38. Cadrelui didactic îi revine responsabilitatea de a estima, în mod judicios, timpul temelor pentru acasă prin raportare la sarcina de învățare, luându-se în considerare curba efortului zilnic și săptămânal, precum și alți factori individuali specificați, conform prevederilor Secțiunii II a prezentei Instrucțiuni.

39. În ciclul primar, timpul alocat temelor nu va depăși 45-60 minute zilnic pentru toți elevii. Pentru elevii claselor I-IV, volumul săptămânal al temelor pentru acasă nu va depăși 5 ore.

40. În ciclul gimnazial, în clasa a V-a, în primele două săptămâni de studiu nu se dau teme pentru acasă. Timpul estimat, zilnic, pentru realizarea temei nu va depăși:

- pentru clasele V-VI – 1,5 ore
- pentru clasele VII-IX – 2 ore

Volumul săptămânal al temelor pentru acasă nu va depăși 7,5 ore pentru clasele V-VI și 10 ore de lucru pentru clasele VII - IX.

41. În ciclul liceal timpul estimat, zilnic, realizării temei pentru acasă nu va depăși 2,5 ore. Volumul săptămânal nu va depăși 12,5 ore.

SECȚIUNEA IV

REGLEMENTAREA TEMELOR PENTRU ACASĂ CONFORM CICLURILOR ȘI ARIILOR DE ȘCOLARITATE

CICLUL PRIMAR

42. În vederea reglementării temelor pentru acasă în învățământul primar și raționalizarea timpului necesar pentru efectuarea acestora se recomandă ca timpul alocat temelor pentru acasă să fie folosit, în mare măsură, pentru lectură și diferite activități interactive și antrenante pentru elevi.

43. În clasa I, la disciplina Limba și literatura română temele pentru acasă vor include:

- *Perioada prealfabetară*: sarcini de lectură a imaginii, colorare, scrierea elementelor grafice (2-3 rânduri), jocuri de cuvinte, povestire;
- *Perioada alfabetară*: lectură, scrierea literei, transcrieri/ copieri (2-3 propoziții, rânduri);
- *Perioada postalfabetară*: lectură, transcriere (1-2 rânduri), povestire.

44. În clasa I, la disciplina Matematică temele pentru acasă vor include: sarcini de orientare în spațiu și timp, scrierea elementelor grafice/a cifrelor (2-3 rânduri), rezolvare de exerciții și probleme, jocuri logice etc.

45. În clasele a II-IV-a, în realizarea temelor pentru acasă, se va respecta creșterea graduală a nivelului de complexitate (conform Anexei 1).

46. Se recomandă ca efectuarea temelor trebuie să se facă:

- după 1½ -2 ore de la masa de prânz;
 - în ordinea descrescândă a dificultăților;
 - mai întâi cele orale și apoi cele scrise;
 - cu pauze scurte între temele la diferite discipline, fără a-l scoate din ritmul de lucru.
47. Pentru zilele de odihnă nu se vor da teme pentru acasă, încurajându-se lecturile la alegere.

CICLUL GIMNAZIAL ȘI LICEAL

48. În vederea reglementării timpului temelor pentru acasă, în ciclul gimnazial se propun:
- activități obligatorii pentru toți elevii clasei;
 - activități individuale pentru situațiile de recuperare/de redresare și pentru aprofundarea nivelului de pregătire a elevului (implicarea în concursuri, olimpiade etc.).
 - activități de extindere (individuale sau de grup), fără caracter permanent, care să permită dezvoltarea independenței de acțiune, originalității, creativității, capacității de lucru în echipă, de lungă durată, pentru realizarea unor proiecte, lucrări practice/ de investigație etc.
49. Pentru elevii din ciclul gimnazial timpul alocat temelor pentru acasă va fi folosit, în mare măsură, pentru consolidarea materiei teoretice de studiu, pentru lectură individuală, activități de grup, cercetarea domeniilor de interes, formarea deprinderilor și abilităților și diverse activități interactive și dezvoltarea atitudinilor și valorilor interpersonale.
50. Se va încuraja consultarea elevilor în procesul selecției anumitor tipuri de teme pentru acasă.
51. În cazul disciplinelor cu un număr mare de ore (cel puțin 3 săptămânal), în situația în care elevii au lecții în zile consecutive, se recomandă a nu se da temă pentru acasă, pentru a se evita suprasolicitarea elevului.
52. Pentru elevii din învățământul liceal se va pune accent pe teme care stimulează utilizarea diferitor surse suplimentare, de documentare accesibile elevului, precum și realizarea lecturilor suplimentare.
53. Se va încuraja vizionarea, la domiciliu, a emisiunilor cognitive, a filmelor de animație, artistice și documentare, a spectacolelor, emisiunilor radiofonice, corelate conținuturilor educaționale. Profesorul va monitoriza elementul de acces la aceste surse și durata produsului media, în așa măsură ca vizionarea/ audierea acestuia să nu solicite un volum exagerat de timp.
54. Se recomandă, semestrial, realizarea unor proiecte educaționale cu deschidere interdisciplinară și transdisciplinară. Pe durata realizării proiectelor educaționale elevilor nu li se propun și alte teme pentru acasă.

55. Se va avea în vedere interesul superior al elevului prin acordarea unei atenții prioritare disciplinelor de profil și celor care suscită interes în corelație cu proiectul de carieră pe care și-l propune elevul.

Aria curriculară Limbă și comunicare

Recomandări generale la nivelul ariei

56. Volumul temelor pentru acasă la disciplinele din aria Limbă și comunicare reiese din dozarea timpului alocat efectuării temelor pentru acasă conform prevederilor prezentei Instrucțiuni. La formularea temelor pentru acasă profesorul va ține cont de următoarele aspecte:

- temele pentru acasă se vor axa pe sarcini autentice, care valorifică probleme reale, situații din viața elevului, corelate perspectivei de integrare sociolingvistică a acestuia în comunitate;
- sarcinile complexe, cu un grad sporit de dificultate (eseu, comentariu literar, proiecte de cercetare etc.) se vor propune o singură dată în cadrul unității de învățare, cu anunțarea, din start, a condițiilor de realizare și criteriilor de evaluare;
- se interzic practicile eronate de impunere a elevilor să lectureze opere literare de volum mare într-un termen scurt, profesorul fiind obligat să anunțe lista operelor literare la început de an școlar, monitorizând elevul în procesul de lectură.

Tipologia sarcinilor pentru temele de acasă

57. Tipologia temelor pentru acasă propuse în cadrul disciplinelor din aria Limbă și comunicare se va axa, în manieră echilibrată, pe activități de receptare (ascultare sau lectură) și activități de producere (scriere, vorbire), interacțiune sau mediere, prin integrarea celor 4 tipuri de competențe integratoare: scriere, lectură, audiere, vorbire.

Forma de realizare și periodicitatea

58. Temele pentru acasă la disciplinele din aria Limbă și comunicare vor fi realizate în formă:

- scrisă (exerciții de cunoaștere, aplicare, sinteză, compuneri de tip narațiune, descriere, dialog, rezumat de text, eseu, text argumentativ etc.) - se realizează sistematic;
- orală (lectura imaginii, rezumat de text, alocuțiune, prezentare de carte/film etc.) - se realizează sistematic;
- practică (machete, infografice, produse digitale, proiecte, fișe la portofoliul elevului etc.) - se realizează la necesitate.

Recomandări generale la nivelul ariei Matematică și știință

59. La disciplinele din aria Matematică și Științe, temele pentru acasă se vor axa pe următoarele componente:

- Partea teoretică (subiectul care s-a învățat la lecție);
- Partea practică (rezolvare de exerciții aplicative, de modelare a activității cotidiene, probleme, situații-problemă, elaborare de algoritmi, programe, lucrări practice, proiecte);
- Partea recapitulativă (poate conține subiect teoretic și subiect aplicativ/practic, nu este obligatorie la fiecare lecție).

Timpul alocat temelor pentru acasă va fi folosit pentru asimilarea materiei teoretice de studiu, formarea competențelor de a aplica cunoștințele obținute la rezolvarea exercițiilor, problemelor/situațiilor problemă, în diverse activități interactive (corespunzător normelor recomandate în secțiunea III a prezentei Instrucțiuni).

Tipologia sarcinilor pentru temele de acasă

60. Tipologia temelor pentru acasă propuse la disciplinele din cadrul ariei Matematică și Științe se va axa, prioritar, pe domeniile cognitive: cunoaștere și înțelegere, aplicare, rezolvare de probleme/integrare (probleme, situație-probleme).

61. Temele pentru acasă vor fi constituite din sarcini de:

- înțelegere a temei/ cunoștințelor (formularea/ argumentarea enunțurilor cu caracter științific, itemi cu alegere multiplă, itemi cu alegere duală, itemi de tip pereche (de asociere), itemi cu răspuns scurt (de completare a spațiilor rezervate);
- aplicare a cunoștințelor dobândite (exerciții și probleme standard, în rezolvarea cărora se aplică metode, algoritmi, proprietăți, teoreme învățate);
- analiza-sinteza cunoștințelor dobândite (probleme, situații-problemă, exerciții și probleme integratoare, inclusiv, situații cotidiene);
- aplicarea cunoștințelor dobândite în situații de modelare a activității cotidiene, transdisciplinare (activități de creativitate, extindere (individuale sau de grup), de lungă durată, pentru realizarea unor lucrări dezvoltate/ sistematizate/ generalizate, proiecte, observări și lucrări practice/ de investigație etc.

Forma de realizare și periodicitatea

62. Temele pentru acasă la disciplinele din aria Matematică și Științe vor fi realizate în formă:

- orală (tema care a fost predată la oră, unele sarcini de cunoaștere și înțelegere) - se realizează sistematic;

- scrisă (exerciții de cunoaștere și înțelegere, aplicare, rezolvare de probleme, situații-problemă, exerciții din cotidian, elaborare de algoritmi, programe - se realizează sistematic;
- practică (modelare, programare, produse digitale, proiecte, lucrări practice, portofoliul elevului, studiul de caz, experimentul etc.) - se realizează la necesitate.

Aria curriculară Educație socioumanistică

Recomandări generale la nivelul ariei

61. Volumul temelor pentru acasă la disciplinele socio-umanistice reiese din dozarea timpului alocat efectuării temelor pentru acasă indicat în pct. 4 al prezentei Instrucțiuni. La formularea temelor pentru acasă la disciplinele din aria Educație socio-umanistică profesorul va ține cont de:
- indicarea algoritmului de realizare a temei pentru acasă în corespundere cu tipurile de sarcini;
 - motivarea elevilor pentru realizarea temelor (stimularea curiozității, exersarea abilităților, autoevaluarea, promovarea evaluării reciproce);
 - diferențierea sarcinilor pornind de la nivelul de dezvoltare a colectivului de elevi și de la diversele niveluri de cunoaștere (de la reproducere la creativitate);
 - selectarea tipurilor de sarcini în corespundere cu aspectele procesului educațional (asimilarea conținutului, formarea unităților de competență și respectiv a competențelor specifice ale disciplinei pentru treapta de gimnaziu și liceu) și cu particularitățile de vârstă ale elevului.

Tipologia sarcinilor pentru temele de acasă

62. La disciplinele din aria Educație socio-umanistică se recomandă următoarele tipuri:
- exerciții de cunoaștere a informației: explicarea/ definirea noțiunilor, caracteristicilor componentelor naturale și umane specifice disciplinelor; formularea enunțurilor cu caracter științific; caracteristici ale fenomenelor/proceselor de referință disciplinei (de identificare și formulare a cauzelor, contextelor de desfășurare, consecințelor); formularea asemănarilor și deosebiriilor; exprimarea argumentată a opiniei față de un eveniment/fenomen/ obiect/ proces de referință disciplinei; exerciții de determinare a schimbărilor și a relațiilor de cauzalitate în corespundere cu conținuturile studiate;
 - exerciții de aplicare a diverselor tipuri de informații: completarea hărților de contur, a axelor și frizelor cronologice; explicarea/interpretarea

materialelor statistice, grafice și cartografice, schemelor, climogramelor, etc.; elaborarea axelor cronologice, frizelor cronologice; tabelelor, explicare și completarea hărților tematice, diagramelor, tabelelor, rozei vântului; studii/investigații în baza vizitelor la instituțiile/întreprinderile specializate;

- exerciții de sinteză a diverselor tipuri de informații: text argumentativ, eseu, portofoliul;
- proiecte interdisciplinare: proiecte educaționale cu deschidere interdisciplinară în cadrul ariei Educație socioumanistică, dar și transdisciplinar.

Forma de realizare și periodicitatea

63. Temelor pentru acasă la disciplinele din aria Educație socioumanistică:

- orală (lectură, redare argumentată) - se realizează sistematic;
- scrisă (exerciții de cunoaștere, aplicare, sinteză) - se realizează sistematic.
- de investigare (excursii, vizite de studiu în instituții/ întreprinderi specializate, interviu, machete, proiecte, inclusiv digitale, experimente) - se realizează la necesitate.

Ariile curriculare Arte, Tehnologii, Sport

Recomandări generale la nivelul ariilor curriculare

64. Temele pentru acasă din cadrul ariilor curriculare Arte, Tehnologii și Sport contribuie la dezvoltarea multilaterală a elevului, a capacității de receptare a valorilor artistico-estetice, orientând elevul spre interacțiunea cu Frumosul din viață și opera de artă, dezvoltarea capacităților de utilizare a instrumentelor și resurselor TIC pentru extinderea orizontului de cunoaștere și capacității de explorare a lumii, precum și de a duce un mod sănătos de viață.

65. Temele pentru acasă se pot referi atât la aspectul instructiv: rezolvarea temelor din manualul școlar, lectura suplimentară a surselor din domeniul artelor, confecționarea diferitor produse creative etc., cât și la aspectul educativ: participarea la activități artistice și sportive, vizionări de expoziții, colecționarea operelor de artă de diferite genuri, valorificarea tradițiilor și a obiceiurilor locale/ naționale/ universale, dezvoltarea deprinderilor legate de accesarea, interpretarea și prezentarea informațiilor, de modelarea și controlul evenimentelor, de înțelegere a implicațiilor TIC în societate.

66. Realizarea, în calitate de temă pentru acasă, a unor sarcini complexe (proiect tehnologic, lucrare practică, expoziții, portofoliu, studii de caz, modelare a activității cotidiene, proiecte, etc.) va fi eșalonată în timp, pe parcursul semestrelor, prin corelarea activităților realizate în clasă (ghidat) și acasă (lucru individual).

67. La disciplina Educație fizică în scopul promovării unui mod de viață sănătos, a dezvoltării calităților motrice ale elevului, se va recomanda elevului, să facă exerciții fizice zilnic.

Tipologia sarcinilor pentru temele de acasă

68. La disciplinele din ariile curriculare Arte, Tehnologii și Sport se recomandă următoarele tipuri sarcini:
- teme pentru acasă cu scop de valorificare a cunoștințelor;
 - teme pentru acasă cu scop de formare/dezvoltare a competențelor;
 - teme pentru acasă de creare a dexterităților și atitudinilor artistice, precum și de promovare a unui mod sănătos de viață.

Forma de realizare și periodicitatea

69. Temele pentru acasă la disciplinele din ariile curriculare Arte, Tehnologii și Sport pot fi realizate inclusiv în formă scrisă, orală și practică. Acestea pot fi realizate sistemic sau ocazional.

SECȚIUNEA V

ROLUL PĂRINȚILOR/REPREZENTANȚII LEGALI ÎN REGLEMENTAREA TEMELOR PENTRU ACASĂ

70. Părinții și reprezentanții legali monitorizează zilnic, conform agendei elevului, temele pentru acasă, dar nu se implică direct în realizarea acestora.
71. Părinții și reprezentanții legali colaborează cu cadrele didactice pentru a acorda suportul necesar elevului în procesul realizării temelor pentru acasă.
72. Părinții și reprezentanții legali sunt informați în cadrul ședințelor cu privire la particularitățile de dezvoltare a copilului, organizarea procesului și mecanismelor de învățare, a cerințele școlare și a efortului în procesul realizării temelor pentru acasă.
73. Părinții și reprezentanții legali beneficiază de consultanță, la necesitate, din partea cadrului didactic pentru a monitoriza zilnic activitatea de pregătire a temelor de către elev.

SECȚIUNEA VI

ACȚIUNI MANAGERIALE DE IMPLEMENTARE A INSTRUCȚIUNII

Managerii școlari

74. Asigură formarea tuturor cadrelor didactice privind implementarea Instrucțiunii la nivel local, organizând, pe parcursul anului de studii, ședințe, mese rotunde, consilieri metodice.
75. Întocmesc planuri de acțiuni de formare a cadrelor didactice privind implementarea Instrucțiunii:
- vor elabora planul de monitorizare a implementării Instrucțiunii;
 - vor organiza activități de informare și consiliere a părinților privind implementarea Instrucțiunii.

Organele locale de specialitate în domeniul învățământului (OLSDÎ)

76. Organizează, pe parcursul anului de studii, activități de tip seminare, mese rotunde, consilii metodice pentru formarea managerilor și a cadrelor didactice din raion/ municipiu în vederea implementării Instrucțiunii.
77. Aplică, periodic, chestionarele de monitorizare (conform Anexei 3) în vederea respectării prevederilor Instrucțiunii în instituțiile din subordine.

DISPOZIȚII FINALE

78. Prezenta Instrucțiune intră în vigoare de la 03 septembrie 2018.
79. În cadrul reuniunilor metodice republicane și raionale, precum și prin reperatele metodologice la disciplinele de studiu, cadrele didactice vor fi informate și li se vor oferi modele concrete de management al timpului temelor pentru acasă în realizarea proiectării didactice.

**RECOMANDĂRI PRACTICE DE MANAGEMENT AL TEMELOR
PENTRU ACASĂ PENTRU CLASELE I-IV**

(Model)

Clasa	Disciplinele	Timp efectiv de lucru	Tip de sarcini	Recomandări metodice specifice disciplinei
Clasa 1	Limba și literatura română	10-15 minute	Perioada prealfabetară - orale Perioada alfabetară și postalfabetară - orale și scrise	E recomandabil ca învățătorul să pună la dispoziție 2 teme din care elevul să-și aleagă motivat tema pentru acasă. Exemple de activități: de dezvoltare a motricității fine, jocuri de cuvinte, povestire de text, lectură a imaginii, colorare, scriere a elementelor grafice (2-3 rânduri); lectură, transcriere (1-2 rânduri), povestire; lectură, scrierea literei, transcrieri/ copieri (2-3 propoziții, rânduri)
	Matematica	10-15 minute	Scrise Sau exerciții de calcul oral	
	Temă interdisciplinară ¹	25-30 minute	Practică	Cerințe față de tema practică: <ul style="list-style-type: none"> • să fie accesibilă; • să nu implice ajutorul adulților; • să stimuleze curiozitatea;
Clasa 2	Limba și literatura română	10-15 minute	Oral sau scris	
	Matematica	10-15 minute	Scrise sau exerciții de calcul oral	
	Limba străină	10-15 minute	Oral sau scris	
	Temă interdisciplinară (în	25-30 minute	Practică	<ul style="list-style-type: none"> • să fie accesibilă; • să nu implice ajutorul

¹ în cazul în care nu se dau teme separat la fiecare disciplină școlară. Pot fi integrate cel puțin 2 discipline, cel mult 3.

Clasa	Disciplinele	Timp efectiv de lucru	Tip de sarcini	Recomandări metodice specifice disciplinei
	cazul în care nu se dau teme separat la fiecare disciplină școlară)			adulților; • să stimuleze curiozitatea;
Clasa 3	Limba și literatura română	10-15 minute	Sau orală sau scrisă	
	Matematica	10-15 minute	Scrise Sau exerciții de calcul oral	
	Limba străină	10-15 minute	Oral sau scris	
	Științe	10-15 minute	Practică	
	Temă interdisciplinară	25-30 minute	Practică	• să fie accesibilă; • să nu implice ajutorul adulților; • să stimuleze curiozitatea, spiritul explorator;
Clasa 4	Limba și literatura română	10-15 minute	Oral sau scris	
	Matematica	10-15 minute	Scrise sau exerciții de calcul oral	
	Limba străină	10-15 minute	Oral sau scris	
	Științe	10-15 minute	Practică	
	Temă interdisciplinară	25-30 minute	Practică	• să fie accesibilă; • să nu implice ajutorul adulților; • să stimuleze curiozitatea, spiritul explorator și creativitatea;

**Timpu estimativ propus
pentru realizarea temelor pentru acasă în ciclul gimnazial
(pentru 1 săptămână, în minute)**

Nr. d/o	Disciplina școlară	Clasa				
		V	VI	VII	VIII	IX
Aria Limbă și comunicare						
1.	Limba și literatura română	120	110	110	110	115
2.	Limba străină	40	38	45	45	45
3.	Limba rusă*	40	38	45	45	45
	Total (arie)	200	186	200	200	205
Aria Matematică și științe						
4.	Matematică	80	76	95	90	95
5.	Științe	20	-	-	-	-
6.	Biologie	-	20	46	45	45
7.	Fizică	-	20	46	45	45
8.	Chimie	-	-	24	45	45
9.	Informatică	-	-	24	25	25
	Total (arie)	100	116	235	250	255
Aria Educație socioumanistică						
10.	Istoria românilor și universală	40	38	46	45	50
11.	Geografie	20	20	24	25	25
12.	Educația pentru societate	15	-	-	-	-
13.	Educația civică		15	20	20	20
	Total (arie)	75	73	90	90	95
Ariile Arte, Tehnologii, Sport						
14.	Educația muzicală	15	15	15	15	-
15.	Educația plastică	15	15	15	-	-
16.	Educația tehnologică	15	15	15	15	15
17.	Educația fizică	30	30	30	30	30
	Total (arii)	75	75	75	60	45
	TOTAL	450	450	600	600	600

**CHESTIONAR PENTRU ELEVI
REFERITOR LA IMPLEMENTAREA INSTRUCȚIUNII PRIVIND
MANAGEMENTUL TEMELOR PENTRU ACASĂ ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL
PRIMAR, GIMNAZIAL ȘI LICEAL**

*Dragi elevi,
Ministerul Educației, Culturii și Cercetării
consultă opinia dumneavoastră referitor la respectarea de către școală
a cerințelor privind temele pentru acasă.*

Răspunsurile sunt anonime.

1. Sunt elev/elevă din _____ *(bifați una din cele 3 variante)*
- Clasele I-IV
 - Clasele V-IX
 - Clasele X-XII
2. Pentru a face temele pentru acasă, pe parcursul unei săptămâni, am nevoie de _____ *(bifați una din cele 5 variante)*
- 5 h
 - 7h
 - 10 h
 - 12,5 h
 - mai mult *(specificați)* _____
 - mai puțin *(specificați)* _____

	Mereu	Uneori	Niciodată
3. Temele pentru acasă sunt utile și interesante pentru mine.			
4. În primul semestru, volumul temelor pentru acasă a fost echilibrat și am avut timp și pentru alte activități.			
5. Profesorii țin cont de opinia elevilor atunci când le propun temele pentru acasă vor.			
6. Părinții mă ajută să fac temele pentru			

acasă.			
7. După probele de evaluare am primit teme pentru acasă.			
8. În clasă discutăm temele pentru acasă realizate.			
9. Profesorul mă pedepsește prin notă insuficientă, dacă fac greșeli în temele pentru acasă.			
10. Temele pentru acasă sunt grele și ca să le fac am nevoie de ajutorul părinților, fraților sau a unui profesor.			
11. Temele pentru acasă mă fac să mă simt nefericit/ă.			

Vă mulțumim pentru implicare!

CHESTIONAR PENTRU PĂRINȚI
REFERITOR LA IMPLEMENTAREA INSTRUCȚIUNII PRIVIND
MANAGEMENTUL TEMELOR PENTRU ACASĂ ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL
PRIMAR, GIMNAZIAL ȘI LICEAL

Dragi părinți,
Ministerul Educației, Culturii și Cercetării
consult opinia dumneavoastră referitor la respectarea de către școală a
cerințelor privind temele pentru acasă

Răspunsurile sunt anonime.

Notă: dacă aveți doi sau mai mulți copii, Vă rugăm să completați pentru fiecare în parte.

1. Sunt părinte al unui elev/eleve din *(bifați una din cele 3 variante)*
- ciclul primar
 - ciclul gimnazial
 - ciclul liceal
2. Pentru a face temele pentru acasă, pe parcursul unei săptămâni, copilul meu are nevoie de

(bifați una din cele 5

variante)

- 5 h
- 7h
- 10 h
- 12,5 h
- mai mult *(specificați)* _____
- mai puțin *(specificați)* _____

	Mereu	Uneori	Niciodată
3. Temele pentru acasă sunt utile și interesante pentru dezvoltarea copilului meu.			
4. În primul semestru, volumul temelor pentru acasă a fost echilibrat și i-a permis copilului meu să aibă timp și pentru alte activități.			

5. Profesorii informează părinții despre cerințele față de temele pentru acasă.			
6. Copilul îmi solicită să-l ajut să facă temele pentru acasă.			
7. Încerc să verific zilnic dacă copilul mei își face temele.			
8. Simt că am suficiente informații și deprinderi pentru a-mi ajuta copilul în pregătirea temelor pentru acasă.			
9. Profesorul îmi pedepsește prin notă insuficientă copilul, dacă face greșeli în temele pentru acasă.			
10. În acest an școlar, am simțit o schimbare pozitivă din partea profesorilor în organizarea temelor pentru acasă, iar copilul meu merge cu plăcere la școală.			

Vă mulțumim pentru implicare!

**CHESTIONAR PENTRU CADRE DIDACTICE
REFERITOR LA IMPLEMENTAREA INSTRUCȚIUNII PRIVIND
MANAGEMENTUL TEMELOR PENTRU ACASĂ ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL
PRIMAR, GIMNAZIAL ȘI LICEAL**

Dragi profesori, acest chestionar este realizat de către Ministerul Educației, Culturii și Cercetării al Republicii Moldova.

Scopul acestuia este consultarea opiniei publice cu privire la implementarea Instrucțiunii metodice privind managementul temelor pentru acasă în învățământul primar, gimnazial și liceal

Răspunsurile sunt anonime.

1. Sunt cadru didactic la:

(bifați una din cele 3 variante)

- ciclul primar
- ciclul gimnazial
- ciclul liceal

(bifați una din cele 3 variante)

2. Am fost implicat în activități de informare și/sau instruire referitor la Instrucțiunea metodică privind temele pentru acasă.

- da
- nu

	Mereu	Uneori	Niciodată
3. Cred că temele pentru acasă sunt utile și necesare pentru asigurarea calității demersului educațional.			
4. Atunci când propun elevilor temele pentru acasă am grijă ca acestea să fie echilibrate și interesante .			
5. Țin cont de opinia elevilor atunci când decid ce teme pentru acasă le voi propune.			
6. Am organizat discuții de informare cu			

părinții despre managementul temelor pentru acasă.			
7. Am grijă să estimez și să respect volumul de timp pe care acesta îl solicită elevului.			
8. Ofer sprijin elevilor prin abordare individualizată.			
9. Pedepsesc prin notă insuficientă elevii care fac greșeli în temele pentru acasă.			
10. Diversific permanent sarcinile temelor pentru acasă.			
11. Colaborez cu colegii pentru a evita suprasolicitarea intelectuală și emoțională a acestora.			
12. Am grijă să indic în catalogul clasei temele pentru acasă, iar în proiectarea zilnică/ a unității de învățare fixeaz sarcina și timpul estimativ.			
13. Am observat că, după schimbarea abordării pozitive a temelor pentru acasă, elevii vin cu plăcere la școală (nu le este frică).			

Vă mulțumim pentru implicare!